

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

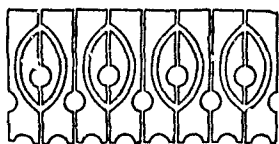
Organul Uniunii Generale a Notarilor din România

CUPRINSUL :

- 1 *Prezidiul Uniunii*: Convocarea adunării gen. pe 15 Oct. a. c. la București.
- 2 *Virgil Ionescu Darzeu, subdirector gen. Min. de Interne*: Pentru unirea notarilor din întreaga țară.
- 3 *Anghel N. Iliescu notar*: Modificarea legii administrative.
- 4 *Dimitrie Comșa, notar Săcueni*: Glasul nostru.
- 5 *Gheorghe Dinu, notar, Hunea*: Bună lege, rea aplicare.
- 6 *Teren Rusu, notar, Cîșmea*: Dragi colegi, notari din județul Orhei.
- 7 *O. Constantinescu, notar, Tighina*: „Un progres fără urmări a notarilor Tighineni.
- 8 *Prezidiul Uniunii*: I. Memoriul pentru încadrarea notarilor. II. Memoriul pentru modificarea legii administrative. III. Proiectul de modificare a legii adm-tive.
- 9 *Activitatea Reuniunilor județene*: Memoriul Reun. Hunedoara p. încadr. notarilor.
- 10 Publicațiuni.

Apare la 1 și 15
a fiecărei luni.

MANUSCRISELE
se primesc până la 10 și 25
a lunii și nu se înapoiază.

ABONAMENTUL :
Pe 1 an 300 Lei

ADRESA :

Notariatul — Primăria

p. u. _____

județul: _____

A APĂRUT și al II-a și al III-a volum din „Administrația Comunală” manual

cuprinzând elemente din dreptul constituțional, administrativ, financiar și matrimonial, noțiuni de contabilitate, diferite legi și regulamente, complectat cu explicare teoretică și practică, cu modelele, exemplele necesare și practice.
Aprobat de Ministerul de Interne cu ordinul No. 19857/1926.

LUCRARE DE MARE UTILITATE PENTRU ORI ȘI CINE ȘI ÎN SPECIAL PENTRU TOATE
OFICIILE PREFECTURILOR, SUBPREFECTURILOR, PRETORIATELOR, NOTARIATELOR ȘI
PRIMĂRIILE COMUNALE.

Acest manual cuprinde și un foarte interesant chestionar cu întrebări și răspunsuri relative la deosebite nedumeriri, ce se pot ridica mai ales în lumea slujbașilor noștri administrativi, în cursul aplicării noii legi administrative, financiare și altele.

Atragem luarea aminte a d-lor: Prefecți, Subprefecți, Pretori, Notari, Primari și Secretari comunali asupra acestei lucrări care prezintă o deosebită importanță în rezolvarea lucrărilor zilnice.

Acum când comunelor le lipsește o bibliotecă care să cuprindă colecțiile complete de legi, acest manual le înlocuiește cu multă prisosință.

Cercetând indicatorul, veți găsi cu multă ușurință: legile, regulamentele, circulările, deciziunile, etc., date de fiecare Minister, veți afla numărul, ziua, luna și anul *Monitorul Oficial* în care s'au publicat. Volumul III cuprinde și un „model-călăuză” cu toate formularele necesare în conceperea și redactarea actelor oficiale și particulare.

Costul acestor volume de 1800 pagini este 600 lei (câte 300-300 lei volumul).

Comenzile se vor adresa d-lui **Alexandru Buha**, președintele Uniunii Gen. a Notarilor Comunali și Cercuali, consilier financiar, delegat județean în Lugoj, str. Bisericii No. 24 notând pe cotorul mandatului că suma ce se trimite reprezintă costul manualului volumul II și III.

La fiecare comandă se va adăoga în plus 25 lei care reprezintă costul recomandării, volumele urmând a fi trimise recomandat spre a fi sigur că ajunge la destinație.

Cine nu are încă volumul I, se poate primi și acela tot aici cu preț de 300 lei.

A APĂRUT : REGULAMENTELE (tip.)

conform art. 100, 264—272 al legii pentru Unificarea Administrativă și anume:

1. Regulamentul (tip.) pentru organizarea diferitelor servicii și atribuțiunea personalului al comunei.
2. Regulament (tip.) comunal de edilitate.
3. Regulament (tip.) de igienă și salubritate publică.
4. Regulament (tip.) de poliție comunală.
5. Statutul pentru constituirea asociației de pășune și
6. Regulamentul privitor la modul de administrare și exploatare a izlazurilor comunale și neimpărțite (urbariale).
7. Regulament pentru administrarea și exploatarea izlazului comunal (separat de cel urbarial).

Regulamentele înșirate aici sub 1—4 fiecare comună are să le întocmească conform art. 100, 264—272 în conformitate cu legea administrativă, prin cari va determina în mod amănunțit organizarea diferitelor servicii, atribuțiunile și retribuțiunea personalului.

Regulamentele de sub 5 și 6 sunt a se întocmi *imediat* și a se trimite spre aprobare Ministerului de Agricultură și spre a fi asociația (urbarială, posesorală) înregistrată în registrul persoanelor juridice conform art. 84 din legea persoanelor juridice din 1924.

Pentru fiecare comună trebuie 3 exemplare.

Aceste regulamente sunt tipărite fiecare separat și se pot comanda cu ramburs, dela **DI. Alexandru Buha**, consilier și delegat județean Lugoj, str. Bisericii 24.

Regulamentul 1 costă (un exemplar) 20 lei

”	2	”	”	6	”
”	3	”	”	6	”
”	4	”	”	20	”
”	5	”	”	25	”
”	6	”	”	20	”
”	7	”	”	25	”

ADMINISTRATIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a Notarilor Comunali și Cercuali din România

DIRECTOR ȘI REDACTOR RESPONZABIL:
ALEXANDRU BUHA,
 președintele Uniunii notarilor, profesor al școlilor
 de notari, Lugoj.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
 LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

SECRETAR DE REDACȚIE:
Dr. ALEXANDRU VASILIE

Uniunea Generală a Notarilor Comunali și Cercuali din România.

Nr. 278/1928.

Convocare

D-nii membri ai Uniunii Generale Ța Notarilor Comunali și Cercuali din România prin aceasta se convoacă la

adunarea generală ordinară

care se va ținea în BUCUREȘTI, la 15 Octombrie 1928 ora 10 a. m. în sala Prefecturii județului Ilfov.

iar

domnii membri în consiliul de administrație al Uniunii se convoacă la ședința de consiliu, care se va ține Duminică la 14 Octombrie 1928, ora 9, în aceeași sală, cu următoarea

Ordine de zi:

- 1 Modificarea legii pentru unificarea administrativă.
- 2 Modificarea legii maximului.
- 3 Modificarea legilor polițienesti,
- 4 Incadrarea notarilor.
- 5 Propunerea pentru revocarea ordinului ministerial relativ la sesiunile notariale.
- 6 Propunerea Dlui Florian, președintele Reuniunii Alba, relativă la stabilirea speselor de reprezentare pe seama notarilor.
- 7 Propunerea dlui Florian, președintele Reuniunii Alba, pentru înființarea unei asociații în sânul Uniunii, pentru înmormântări și ajutorare în caz de invaliditate a membrilor.
- 8 Înființarea Căminului copiilor de notari (studenți la Universitate) în orașul Cluj.
- 9 Cererea notarilor actuali, absolvenți ai școlilor de notari din Vechiul Regat și Basarabia, să se admită cu decisiune ministerială depunerea examenului de notar înaintea corpului profesoral al școlilor de notari din Lugoj, Arad și Făgăraș.
- 10 Propunerea dlui Milencovici, notar în Steierdorf-anina, pentru a cere autorizația ministerului de a putea împărți spre vânzare imprimate numite „cărămizi” pentru ridicarea Căminului copiilor notarilor.
- 11 Aprobarea conturilor de gestiune pe anul trecut ale fondurilor Uniunii, Căminului și a Revistei.
- 12 Votarea bugetelor pe 1929.
- 13 Propunerea relativă la modificarea regulamentului legii pentru organizarea, administrarea și exploatarea pășunilor, apărut în M. O. No. 126/1928.
- 14 Modificarea statutelor Uniunii generale și alcătuirea unui statut-tip pentru reuniunile județene.
- 15 Incasarea pretenziunilor restante în cotizații de membru și abonamente la revistă, eventual ridicarea unui împrumut pentru plățile scadente.
- 16 Propuneri.

Având în vedere importanța deosebită și vitală a chestiunilor la ordinea de zi, prezidiul solicită participarea **necondiționată** a tuturor membrilor de drept și a delegaților tuturor reuniunilor (filialelor) județene din țară.

Lugoj, la 14 Septembrie 1928.

Nicolae Giurgiu

primnotar

Alexandru Buha

președinte.

Pentru Uniunea notarilor din întreaga țară

Am mai scris și în alte rânduri de importanța mare, ce are pentru administrație, contopirea într'un singur, tot, a notarilor din întreaga țară.

O muncă oricât de cu dragoste împlinită, dacă nu e unitară, rodul ei se vede încet și foarte anevoios în rezultate.

Pentru organismul acesta din și fără nici o exagerare, cel mai principal în viața administrativă a țării, pentru că pe umerii lui, se razează toată enorma activitate a vieții sociale, contopirea într'o singură asociație, era tot atât de necesară cum e necesar sângele în organism.

Două grupe de notari comunali: în vechiul regat și Ardeal, cu aceleași năzuinți și cu aceeași muncă în administrație, era un non-sens.

Dlui Buha, inimosul și atât de puțin înțelesul în vechiul regat, i-se cuvine în mare parte meritul de a fi înțeles — cu un cias mai de vreme, rostul și rolul unei singure grupe a notarilor comunali. Și pentru Dsa — cași pentru luptătorul din regat — Șerban Coustantinescu — toată stima celor ce-i înțeleg în desfășurarea scopului comun.

Nu era posibilă o apropiere dintre cei de peste Carpați și vechiul regat sub raportul cultural; cei din Transilvania — datorită anilor de civilizație trăiți — cu mai multă pregătire culturală și administrativă de cât cei din vechiul regat, e adevărat; dar nu e mai puțin adevărat că fratele mai mare trebuie să ajute și să-și înalțe fratele mai mic.

Nu se potrivesc mentalitățile de concepție a muncii și funcțiunii de notar comunal din cele două organizații de mai înainte, cum nu e mai puțin drept că în vechiul regat se depunea

multă muncă și perseveranță în executarea decât mai bine a îndatoririlor înscrise în legi, e adevărat

Dar nu se mai putea admite ca membrii aceluiși corp să fie împărțiți în două grupe.

Și nu-se mai putea admite această situație tocmai pentru că interesele erau comune.

În vechiul regat, notarul comunal este considerat ca funcționar al statului, pe când în Transilvania era un salariat comunal, dependent de organizație comunală și în serviciul acesteia.

Sistemul al doilea e fără îndoială cel mai bun și mai adevărat, pentru că nu are rațiuni ca notarul comunal după cum îl indică și titlatura să fie funcționar al statului, el cu totul angrenat în viața comunală. Credința că este un reprezentant al statului în celula numită *Comună*, câtă să cadă dela sine; el este și trebuie să fie un funcționar comunal. În această privință, într'un număr viitor, voi arăta diferența dintre aceste două sisteme.

Ce-ar mai rezulta din schimbarea artificialului — notar comunal funcționar al Statului — ar fi și înlăturarea ofensei ce se face acestui corp, punându-l la dispoziția și bunul plac al prefecților. Fiind dependent de comună, prefectul nu va mai putea cu atâta ușurință dicta decizii de transferări sau înlăturări de notari comunali, opunându-se — cu drept cuvânt — organizația comunală, acestei dispozițiuni.

Dar câte mai sunt încă de aranjat și de construit în această direcție, de însăși organizația asociației notarilor comunali din întreaga Țară.

Toată truda asociației însă nu va avea succesul dorit dacă nu vor face cunoscute dolean-

țele lor, prin revistele administrative, dar mai ales prin congrese sau adunări, pe cari aceasta va trebui să se facă cunoscute factorilor determinanți în clădirea aceluși corp de elită, care va trebui să fie tot notarul comunal din întreaga Țară.

Eu cred, că acum după ce s'a săvârșit actul mare al unirei, urmează să fie consacrat printr'o adunare a tuturor, în capitala țării, la București și nu în altă parte.

De ce?

Pentru că în capitala țării sunt toți acei factori de cari pomenesc, cari ar putea lua notă și împlini dezideratele lor, și aici e de adăugat încă ceva: nu sunt cunoscuți în Bucu-

rești, notarii comunali, ca rol social și administrativ deajuns.

Se vorbește de ei, ca de un funcționar oarecare interesant prin atât că se vorbește puțin de el. Bun de schimbat la orice cerere și încurajat, foarte puțin.

O adunare la București, din membrii asociației notarilor comunali *cei mai pregătiți cu material documentar*, care nu așteaptă replică și cu o disciplină care să impresioneze și să atragă atenția asupra rolului lor, cel adevărat în Stat, va fi binevenită.

Noi, așteptând'o, o salutăm de mai nainte.

Virgil Ionescu Darzeu

Subdirector general. Min. de Interne.

Modificarea legii administrative

Suntem la o răscruce. S'a hotărât, înfârșit, modificarea legii pentru unificarea administrativă, în părțile ce s'au constatat, a nu fi dat roadele așteptate, în cei 3 ani de aplicare. Se știe câte intervenții a făcut și cât s'a frământat corpul notarilor, pentru a se ajunge la aceasta.

Se naște însă întrebarea: Fi-vom ascultați, înfârșit, de cei în drept? Fi-vor luate în seamă, cel puțin cu acest prilej, doleanțele noastre juste? Să sperăm că da, deși la ședințele Comisiunii, care a lucrat la Ministerul de Interne, n'a fost convocat și președintele »Uniunii Notarilor«.

Deoarece din dările de seamă publicate în ziare, se constată că în comisiune nu s'a discutat nimic, privitor la corpul notarilor, îmi inchipui că aceasta intenționat s'a omis, pentru a se cunoaște și propunerile acestui corp. Nu pot să concep, că s'ar proceda la modificare, fără să se rezolve și unele chestiuni de interes general, în legătură cu situația și activitatea notarilor. Nu pot să concep, de exemplu, că chestiunea notarului-ofițer de stare civilă, să rămână în stadiul de azi, ceiace ne-a făcut să asistăm la ridicolul celor 2-3 parlamente, cari au fost nevoite să amâne din an în an, aplicarea art. 60 din lege, în Ardeal.

Cred că se va sfârși odată cu umilirea la care suntem supuși. Vrea legiuitorul să rămână, primarul, — manechinul ad-tiv, ofițer al stării civile? Foarte bine! Primarul are secretar, *care este al lui, al comunei*. Facă ei, împreună, ce poftesc, dar nu să obligăm pe notar, — *funcționar de stat, calificat*, — să fie copistul analfabetului, — căci a-și mășgăli numele nu

înseamnă că e alfabet, — primar rural. Cum unii din superiorii noștri cred că exagerăm, propun ca prin domnii pretori, să se facă o anchetă și dacă 10%, din primarii comunelor rurale, vor putea pronunța — corect — o căsătorie, atunci primarul să rămână ofițer de stare civilă.

La ședințele secțiunilor Uniunii noastre ținute la Cluj, în ziua de 2 Septembrie, — la cari cu regret n'am putut lua parte, — cred că s'au discutat și stabilit propunerile ce trebuiesc făcute de »Uniune«, la modificarea legii ad-tive. Deaceia îmi permit a face propunerile de mai jos și dacă unele din ele n'au fost discutate, rog comitetul de conducere, a le avea în vedere la redactarea memoriului.

Propunerile sunt cele ce urmează:

Art. 60: să se suprima alin. XI și XII.

Art. 95: să se adauge la alin. I: »... și stă sub ordinele directe și controlul notarului«.

Art. 366, alin. IX să se înlocuiască cu: »Notarul este ofițer al stării civile«.

»Notarul inspectează cassa comunală și raportează despre rezultat pretorului«.

Art. 367, după primul aliniat să se adauge:

»El poate suspenda executarea unei decizii luată cu călcarea dispozițiilor legale și raportează prefectului, care decide«.

Art. 370, după alin. II să se adauge: »Dacă în termen de 4 ani dela numire, n'a fost concediat ca neapt, notarul devine, de drept, stabil«.

Art. 371, să se redacteze astfel:

»Notarii actuali provizorii au gradul de impiegați stagiaři.

Notari actuali stabili din Vechiul Regat și

Basarabia, cari au vechime de cinci ani în funcțiune și absolvenții școalelor de notar din Vechiul Regat au un gard superior acestora. Ei pot înainta pe loc, conform statutului, până la gradul de sub șef de birou inclusiv, iar după un stagiu de trei ani în acest grad, vor putea fi înaltați în funcțiunea de pretor, pe baza unui examen de capacitate.

Notarii deveniți stabili... ect... Ei pot înainta pe loc, conform statului, până la gradul de șef de biurou inclusiv, după un stagiu de 3 ani în acest grad, vor fi preferați la ocuparea funcțiunii de pretor.

Se va introduce un aliniat sau un nou articol :

»Notarii stabili, aflați în funcțiune la 1 Ianuarie 1926, cari au absolvit cel puțin giuzaziul și absolvenții școalelor de notari din Vechiul Regat, vor putea fi primiți, în serii, fără concurs, în școalele de pregătire profesională, ca bursieri. În acest scop li-se vor acorda concedii,

conform art. 49 din regulamentul statutului, pe tot timpul cât vor dura cursurile.

»Notarii deveniți stabili, vor primi, din cinci în cinci ani, în mod automat, gradații de 10%, asupra salariului total, scăzându-se indemnizațiile de transport și chirie; Numărul gradațiilor se fixează la cinci, quantumul lor se calculează la pensie.

Art. 372, alin. I se va redacta : »Notarii cu titlu ai școalelor de notari din Ardeal și Vechiul Regat, vor avea dreptul să redacteze acte fără caracter juridic în interesul particularilor, primind pentru aceasta o plată anume fixată... »

Acestea sunt — după mune — dezideratele cari, odată îndeplinite, vor contribui la intrarea corpului notarilor, atât de oropsit până azi, iar roadele bine făcătoare ale îmbunătățirii situației notarilor, nu vor întârzia a se răsfrânge în mod ferecit asupra progresului administrației rurale.

Anghel N. Ilescu

notar, Dobromir din Vale-Constanța

Glasul nostru

Citind, vedem fețe aprinse, oameni deprinși cu suferința și oțeliți în caractere, — auzim parcă aproape de noi — tictacurile răzvrătite ale unor inimi care vor să năvălească de atâta amărăciune interioară.

În sfârșit, vedem lipsa morală și materială cu care se luptă un modest notar, care se trudește zi și noapte să-și ducă cu cinste la liman necazurile slujbei lui.

În breasla noastră administrativă, cei mici sunt oropsiți dându-li-se de multe ori, pe nedrept, epitetul că sunt incapabili de o idee salutară. Chiar dacă cineva o constată în taină din, diferite considerente, nu o recunoaște, ci caută să o înăbușe, ca fiind pornită de la un funcționar mic.

Omul priceput și superior în capacitate și conducere, prinde în totdeauna inițiativele, le stimulează și le așează pe cel mai prielnic teren spre binele și progresul administrației sau întreprinderii ce conduce.

Sunt multe idei sănătoase, care lăncezesc funcționarii mici, în paguba unui progres, căci dacă nu există curajul manifestării lor, ele rămân ca inexistente. Se observă mai în toate organizațiile, că cei autoritari și puțini asupresc pe cei mici și mulți, care nu fac altceva decât sting inițiativele și amortesc elanurile în vinele

inimilor riguroase — dornice de o viață nouă — evadată din subterana trecutului.

Mulți dintre noi observă aceasta, dar nu spun din spirit de disciplină, ce amefeste și înăbușe desvoltarea pașnică. Cine oare se mai îndoește că răul nesemnalat și ne combătut își urmează calea.

Glasul nostru este buciulul povestitor de afirmarea unor lipsuri sau nedreptăți, ce trebuiesc îndreptate.

Glasul tuturor colegilor va trebui să intervină, ca la modificările anunțate pentru legea unificării administrative, notarul să fie retribuit mai omenește față de munca ce depune și să fie independent, fără să mai fie amestecat în atribuțiuni cu primarul, care în cele mai multe cazuri, fiind agent politic de partid în comuna sa, caută să amenințe sub toate formele, să atragă pe notar în vârtoarea luptelor politice și de aci iată-l mutat — ori îndepărtat din serviciu.

Nu e o taină faptul vădit și dureros, că încă din cele mai vechi timpuri, în vechiul regat, corpul nostru a trecut prin grele strămtori sufletești și crize tot mai acute și mai sensibile sub raportul consolidării și echilibrării lui, în raport cu celelalte bresle, pentru a-și putea as-

gura într'o stare mai satisfăcătoare, atât consolidarea morală cât și materială.

»Sus« șubrezenia moralității din timpul groaznicului război mondial, atrofiată din zilele de pomină.

»Jos« ignoranța și analfabetismul în care orbăcește de atâta amar de vreme corpul nostru — ne-au târât, fără putința de a rezista, pe margina prăpastiei — care ne va distruge dacă acei dintre noi, care se simt, nu vor reacționa cu un ceas mai de vreme și cu ultima energie — la modificările ce s'au anunțat că se facă legii de unificare administrativă.

În vremurile ce le trăim acum, notarul este chemat a lucra fără întârziere la ridicarea vieții sociale a țaranului.

Regenerarea, consolidarea și prosperitatea unui popor este în funcțiune, în totdeauna, de gradul de cultură sub toate raporturile vieții sociale — și atunci dacă și notarul are această menire în opera constructivă a vieții sociale a unei comuni, dacă și în mâinile lui stă consolidarea prezentului și plămădirea viitorului — se împune condiția — ca el să fie ca om și ca funcționar la înălțimea cerințelor marelui chemări, dându-i-se posibilitatea atât din punct de vedere al salariului cât și al independenței, față de luptele politice de partide, ai căror agenți caută să-l umilească și să-l amestece, sub toate formele.

Dăm aci mai la vale câte-va propuneri de modificări pentru reforma anunțată la legea unificării administrative:

1. Legea administrației comun. rurale dela 1908 prin articolul 144 prevede următoarele:

a) Este absolut interzis funcționarilor, păzitorilor, proprietarilor sau ori cărui locuitor de de a închide vitele prinse prin holde, livezi, fânețe, vii, sădiri și prin izlazul (imașul) altuia, în alt loc de cât la oborul comunal.

Contravenienții se vor pedepsi de judecătoria de ocol competente cu amendă de 20—200 lei, fără prejudiciul despăgubirilor civile cuvenite celor în drept.

În caz de recidivă se va aplica pedeapsa închisoarei până la cinci zile.

b) Ori cine va împedeca ducerea la oborul comunal a vitelor prinse prin holde, fânețe, vii, sădiri și prin izlazul sau imașul altuia sau va libera prin violența vitele închise la obor, fără să se fi încasat taxele comunale, se va pedepsi de judecătoria de ocol competente cu amendă până la 50 lei, sau cu închisoare până la 15 zile.

În legea de unificare administrativă s'a omis dispozițiunea acestui articol, din care cauză, co-

munele perd sume enorme căci cetățenii văzând aceasta s'au obișnuit să închidă în curțile lor vitele prinse în holde și semănături, știind că nu au pedepse în lege, — apoi împăcându-se cu proprietarul vitelor le dă drumul fără să anunțe organele comunale, comuna pierzând taxa oborului — pe de altă parte, păgubașul de multe ori neștiind unde îi sunt vitele închise, le caută zile întregi, păgubind atât sănătatea vitelor, cât și timpul de muncă. Alții fac abuzuri când închid vitele în domiciliul lor, pretinzându-le sume enorme în raport cu stricăciunea, dând loc prin aceasta la procese, reclamațiuni, zile pierdute în timpul lucrului.

Alți cetățeni mai fac abuzuri tot din această inovație a legii, prin faptul că ținând calea celor ce aduc vitele prinse prin holde la oborul comunal, le ia vitele prin violență, sau sparg oborul comunal, păgubind prin aceasta comuna de taxele comunale.

Ar fi de dorit ca dispozițiunile legii art. 144 din 1908, să se prevadă și în legea unificării, care este foarte util în viața satelor.

2. La administrarea veniturilor comunale, să i se dea și notarului dreptul ca din oficiu, atunci când cu rea credință consiliul comunal și primarul nu ea măsurile legale în contra cotoritorilor, care voesc a cotoropi, distrugând anumite venituri comunale ca semne de hotare, semănături, pădure, pomi etc dresând acte sau luând măsuri de îndreptare.

3 Prin art. 54 § h. din legea unificării administrative, s'a prevăzut că delegația permanentă, împreună cu primarul, verifică cât de des cassa comunală.

Ar fi de dorit ca la acest articol să fie prevăzut, că verificarea casei comunale să se facă de delegațiunea permanentă, împreună cu primarul și notarul, căci în realitate se petrec așa, întrucât s'a constatat dela 1925 până în prezent de când s'a pus legea în aplicare, că abia 10% din primari și membrii deleg. perm. se pricep la verificarea casei.

4. La capitolul IV. »atribuțiunile consiliului comunal«, la ccest capitol se simte nevoia a se introduce în lege, dreptul de a li se prevedea în buget diurne pentru ședințele consiliului comunal, întrucât prin această lege s'a pus numai îndatoriri consiliului fără drepturi, ei nu au nici o scutire de plata păzei guarzilor, de prestație și altele, din care cauză notarul cu multă greutate îi adună la ședințe pentru a putea fi valabil să ia o decizie.

5. Certificatele de notoritate publică pe care primarul le eliberează pe baza art. 60 din legea

unificării administrative, să fie contrasemnate și de notar, ca mai competent în materie, știut fiind că secretarii comunali cari în majoritatea cazurilor redactează acele certificate și — le semnează primarul, ambii sunt fără o pregătire profesională — în multe cazuri lipsiți chiar de

cuget — le eliberează cu multă ușurință, înfractorii vor găsi ușor mijloace să inducă în eroare judecătorii sau persoanele ce vor cere asemenea acte de corectitudine și legea va fi eludată.

(Va urma).

Dimitrie Comșa
notarul com. Săcueni Dâmbovița.

Bună lege rea aplicare

(Bună Țară, rea tocmeală)

Multe foarte multe sunt legile după care Statul nostru se cenduce și mărește sunt normele ce conțin aceste legi. Dar, din păcate, foarte puține se aplică. Nu-i nevoie să le enumăr, căci sunt cunoscute aproape de toți legile sortite să rămână între cele două scoarțe ale broșurei aruncată cu multă scârbă, în vre-un colț de arhivă.

Dintre toate legile însă, cele de administrația comunală, au o soartă par'că mai tristă.

Cel care trăește la sate și este cât de puțin priceput, numai citind legea comunală dela 1908 și Legea pentru Unificarea Administrativă, rămâne uimit cum de există așa ceva scris în lege, când el nici odată n'a văzut ca autoritatea comunală, să urmeze, dacă nu în totul, cel puțin în parte, cele prevăzute în lege. Singurul lucru, pe care îl știe săteanul nostru, este că la alegeri trebuie să voteze, dar, cum, de ce și pe cine, asta nu interesează decât pe trepădușii cari așteaptă recompense, iar, dela votare și până iarăși la altă votare, săteanul nu cunoaște nimic din ceiace privește gospodăria comunală. Comuna are venituri, interese, obligațiuni, dar acestea nu sunt cunoscute decât de primar, care aranjeze cum crede că... este bine. Despre Consiliu nici vorbă nu-i!...

Pentru ca să-și facă oricine ideile de ce însemnează administrația comunală, cu corp deliberant, la sate, voi expune cum în trecut și în prezent, s'au executat și se execută dispozițiunile legilor de administrație comunală. Nu mă îndoiesc că mulți vor cunoaște această stare de lucruri și vor confirma cu energie, sinceritatea celor ce voi relata.

Toate actele de administrație comunală — gestiune sau autoritate — sunt îndeplinite ca formă a căror fond este lipsit de adevăr, fiindcă nu-l cunoaște nimeni, decât numai primarul.

Vor să știe cei de sus, în sarcina cărora cade exercitarea controlului erarhic, cum lucrează corpul deliberant al comunei? Ușor, foarte ușor!

Primarul, găsește că pentru a face ceva,

este nevoie de o hotărîre a consiliului, sau în cele mai multe cazuri, primește chiar ordine să ia anume hotărîri. Secretarul ori Notarul așterne pe hârtie câteva rânduri, chiamă pe rând, unul câte unul, pe membrii consiliului și fiecare o semnează, fără ca unul să-și dea seama dacă ceiace a făcut, este bine sau rău. Asta este treaba primarului, care a dat ordin ca să semneze hârtia ce li se prezintă.

Aceasta este toată solemnitatea unei ședințe a consiliului comunal. Și ce frumos glăsuește art. 44 din legea p. U. Administrativă: »Al. I Ședințele consiliul comunal sunt publice. Al. III Ședințele în care se discută chestiunile prevăzute la capitolul III IV și X de sub titlu IV. nu pot fi niciodată secrete«. Și care suoi aceste chestiuni?... La capitolul IV de sub titlu IV din lege, sunt prevăzute »Finanțele comunei«. El regulează modul de întocmire, votare și aprobare al bugetului comunal. Iată ce se scrie în art. 229 de sub acest capitol: »Proiectul de buget va fi pus la dispoziția cetățenilor cu 10 zile înainte de votare. Ei vor avea dreptul a face — contestațiuni — întâmpinările scrise ce vor crede de cuviință, adresându-le primarului, care le va supune consiliul comunal odată cu votare bugetului«. Așa prevede legea și așa-i și logic. Care-i realitatea însă? Bugetul se întocmește de primr, fără membrii deleg. permanente, așa cum prevede art. și este votat — vorbă să fie — semnat pe rând de toți consilierii. Nici odată și nici unde nu s'a văzut buget afișat, pentru ca cetățenii să cunoască — cum se întrebuintează banul public, — banul lor. Pentru ei, buget, venituri, cheltueli, — sunt un mister. — Totul se face acolo între zidurile primăriei și nimeni nu trebuie să știe.

Sunt aproape în fiecare sat, oameni, cari cunosc ce-i bine pentru bunul mers al gospodăriei comunale și ar putea să împiedice diferite acte ale unui abuziv. Ar vedea spre exemplu, că în bugetul comunei există prevăzută la cheltueli,

o sumă oarecare pentru o îmbunătățire de interes public și ar urmări dacă suma s'a cheltuit în scopul care a fost afectată. Ar asista la ședințele consiliul comunal și ar contesta hotărârile luate în afară de interesul public. Dar, unde a văzut el — cetățeanul — vreodată, anunțată prin convocarea legal impusă, o ședință publică a Consiliul comunal? N'a văzut și nici nu va vedea curând. Trist adevăr!...

Și apoi ce se scrie în deciziunile — care după cum am arătat sunt semnate pe rând! — »Noi membrii consiliului comunal, intruindu-ne azi în ședință publică, etc. . . etc. . . « Unde le este întrunirea când ei semnează pe rând? Și, unde-i ședința publică?...

Se pot găsi la multe comune, cheltueli făcute de primari, pentru îmbunătățiri aduse comunei sau islazurilor com. — îmbunătățiri — care nu s'au făcut, dar sumele s'au încasat. Autoritatea superioară, la aprobarea conturilor, găsește ordonanța care privește cheltuiala, însoțită de act justificativ, și deci cheltuiala este legal efectuată. Aprobarea adevărată n'ar putea-o primi din partea opiniei publice, când cetățeanul ar cunoaște că banul s'a încasat și îmbunătățirea nu s'a făcut. Cunosc vreo 20 comune împrejurul meu, unde se practică acest sistem și mă îndreptesc să cred că așa-i la toate comunele rurale de pe instinsul Țării, cu foarte rari excepții.

Constatarea Domnului insp. general administrativ — D. Tomescu — din revista »Românin Ad-tiv« No. 4 pag. 59 din anul acesta, că »Consiliul comunal rural, în împrejurările de astăzi, este o ficțiune« este plină de adevăr.

Am aflat dela niște foști funcționari, oameni bătrâni acum, că și în trecut acelaș sistem era aplicat, dar, — spun ei — era mai multă cinste și un mai riguros control.

Am credința că nu tot așa se întâmplă la comunele urbane și municipii. Aci actele consiliului, sunt supuse unui control foarte eficace: Presa. Presa dă alarma, atunci când se săvârșesc abuzuri și publicul ia cunoștință. Actele guvernului deasemenea sunt supuse aceluiași control. Corpurile legiuitoare, în ședințe publice, unde publicul abundă sala când este câte o chestiune importantă; iar debaterile sunt imediat publicate de toate ziarele.

Aleșii națiunii, aleșii comunelor urbane și municipii, în fața publicului și a presei își pun toate eforturile să aducă în discuțiune chestiunile absolut de interes public, cât se poate mai aproape de vederile cetățenilor, cari i-au ales. Și este știut, că publicul este neiertător și desaprobă

cu energie, pe cel care i-ar trăsni prin cap vreo idee nefolositoare sau dăunătoare mulțimii. Săteni cunosc din ziare sau din spusele celor cari citesc ziare, aproape totul ceiace se petrece la centru și nimic nu știe din cele ce privesc comuna sa, și aceasta este dureros.

Ar trebui să umplem foarte multe pagini dacă am arăta în amănunțime felul cum se aplică, la sate, legile Țării, în special cele ce privesc corpul deliberant.

Când toți funcționarii electivi își vor face datoria în spiritul legii, ridicându-se mai presus de orice patimă politică, atunci și ceilalți funcționari de Stat dintr'o comună rurală își vor putea îndeplini adevărata misiune. Până atunci însă, interesele politice rulează și în fața lor trebuie să se închine orice funcționar.

Ași putea să primesc obiecțiunea că ceiace diferențioază starea dela comunele urbane și municipii, de cea dela sate, este faptul că la sate oamenii zac în întunerecul neștiinței și dacă ar asista la ședințele consiliului comunal, ar da loc la scandaluri sau nici n'ar pricepe de ce este vorba în consiliu.

Cauza însă, nu-i aceasta. Scandaluri sunt sigur că nu s'ar întâmpla, deoarece există „poliția adunării“ și chiar dacă am admite să se întâmple, foarte rar, așa ceva, dar... asemenea lucruri să întâmplă nu numai la sate. În ceiace privește nepriceperea săteanului, acesta ar rămâne fără cuvânt în fața unor probleme de rezolvat la orașe, dar el, săteanul, cu mintea lui lipsită de multă învățătură, dar sănătoasă, cunoaște ce-i bine și și ce nu-i bine pentru gospodăria comunală.

Politica rău înțeleasă de cei aleși în fruntea satelor, este cauza acestei diferențieri.

Oamenii politici de sus, vizează numai binele, în rezolvirea diferitelor probleme, pentru ca să-și lege numele de masa poporului. Și dacă vizează binele, voește ca mulțimea să știe ce vrea. La sate se vizează interesele personale și deci, ceiace se face, trebuie făcut cu ușile închise. Necesită luarea de măsuri, ca legea să fie aplicată pe tot cuprinsul Țării, la toate comunele — rurale, urbane și municipii — fără ca aplicarea ei la sate să fie privit ca ceva necesar, din cauză că cetățenii nu sunt pe aceiași scară de cultură.

Incheiu micile mele observațiuni, incredințat că nu vor avea alt efect, decât singura mea satisfacție, de a-mi desvălui durerea, revistele noastre menită să usureze multe suflete, căci: „E greu să taci, când suferi“.

Gh. Dinu
notarul comunei, Hunia jud. Dolj.

Dragi colegi, notari din județul Orhei

Cred-că primim toți revista „Administrația Română” dela mult stimatul nostru coleg Dl Alexandru Buha, în care se vede scris destul de clar, că toate categoriile de funcționari din întreaga țară au început să-și facă colibe de adăposturi prin uniuni cu filiale în toate județele, afară de noi notarii din județul Orhei, care încă dorm dar nu se gândește nici unul la soarta noastră de astăzi, că am rămas cu totul în urma colegilor noștri, și cred că este o mare rușine pentru noi notarii din acest județ, că nu luăm pildele celorlalți colegi, a ne organiza prin uniune spre a ne putea și noi apăra drepturile noastre, care zac în umbra uitării.

Poate mulți dintre colegi mi-or spune, că n'am dreptate a critica corpul din care fac parte, chiar așa fiind, că doar aparținem și noi Uniunii generale a notarilor. Da, este incon-

testabil acest lucru și sunt convins de bunăvoința și sprijinul uniunii notarilor, însă totuși cred absolut necesar o unire, o organizare a noastră separată, care să lucreze în strânsă legătură cu uniunea notarilor din România, care se află sub conducerea mult stimatului nostru coleg Domnul Alexandru Buha.

Deci unire și iar unire; căci numai prin unire și interesare ne vom putea apăra drepturile noastre, care zac în umbra uitării.

Mult stimatul Dl Alexandru Buha, președinte al Uniunii generale este rugat, să binevoiască a interveni pe lângă onorata Prefectură a acestui județ să înlesnească notarilor posibilitatea de a-se intruni și constitui, formând reuniune județeană și apoi a se pune în legătură cu Uniunea generală.

Teren. Rusu

notarul grupului de comuni Cișmea jud. Orhei.

„Un progres. fără urmări, a notarilor Tighineni”

Notarii din județul Tighina, în urma stăruinței inimicosului nostru coleg Nicolae Mocanu, dela Comuna Avdarma, care a intervenit pe lângă Prefectura județului, de ne-a aprobat adunarea tuturor notarilor din județ, și grație D-lui Prefect Văleanu și a D-lui Subprefect I. Doneilă, care ne-a și onorat cu prezența D-sale în ședință, dându-ne sfaturi și îndrumări relative, am putut a ne aduna, toți la un loc, în sala festivă a Prefecturii de județ, în ziua de 3 Iunie a. c. unde cu ocazia solemnului eveniment, am putut a ne cunoaște mai de aproape unul cu altul, având de scop; punerea bazei unei reuniuni județiene, a notarilor din acest județ.

Frumosul și impunătorul gest, al colegului Mocanu, nu este nimeni din noi în stare a găsi talentul, cu care trebuie răsplătit. De oare ce, el a fost cel dintâi, în acest județ, care a luat trâmbița în mână și a sunat alarma deșteptării noastre, din somnul social, în care dormeam, indemnându-ne la o muncă comună, unită și solidară. Și care alarmă de mult era de noi așteptată, dar nimeni nu îndrăznea să o facă. Solemnă și fericită a fost ziua de 3 Iunie, a. c. pentru noi în special acei ce au luat parte (căci din nenorocire n'au putut lua toți parte) la punerea petrei fundamentale, al acestui edificiu social. Când am putut pune baza unei asociațiuni (reuniuni) a notarilor din județul Tighina, socotindu-ne și noi în rândul acelor care-și înțeleg

rolul pe tarâmul profesional, făcând prin înjghebarea acestei organizațiuni, fala administrației locale și a corpului notarial Tighinean.

Cu câtă bucurie am plecat apoi, pe la căminurile noastre, atunci, dar din cauza lipsei de timp, n'am putut îndeplini tot odată, și formalitățile cerute de Art. 32, 33 și 34 din legea persoanelor juridice, pentru a putea face, ca această reuniune (asociațiune) să capete calitate de persoană juridică. Lăsând aceasta formalitatea de îndeplinit în sarcina valorosului nostru președinte activ, ales în persoana D-lui Gh. Jarnea, șef de birou, printr'o ulterioară convocare, după care apoi urma ca aceasta reuniune, să fie afiliată „Uniunii Generale a notarilor din România”.

Dar de atâta desnađejde și măhnire suntem astăzi cuprinși, când vedem că opera noastră de progres, prin care speram la revindicarea drepturilor noastre și care o priveam ca un scut de apărare a cauzei și ameliorarea multiplelor nevoi, de care suntem încătușați, este acoperită cu praful impotenței de acest praf. Nu cunoaștem de unde provine aceasta! Și cui se datorește această nepăsare, „Că acest progres al nostru să rămână fără urmări”.

D-l președinte este dator și în măsură a ne da lămuriri.

O. Constantinescu
notar — Tighina.

Activitatea Uniunii Generale.

Publicăm aici memoriul Uniunii Generale, în ce privește încadrarea respective salarizarea corpului notarilor, înaintat Ministerului de Interne.

Publicăm și proiectul Uniunii noastre privitor la modificarea, respective întregirea legii pentru unificarea administrativă, care de altfel se va desbata în adunarea generală a Uniunii, convocată la București pe ziua de 15 Octombrie a. c.

Dnii notari sunt rugați să comunice Prezidiului toate propunerile lor binemotivate până la 5 Octombrie a. c.

PREZIDIUL.

Uniunea Generală a Notarilor Comunali și Cercuali din România.

No. 278—ex. 1928.

Domnule Ministru!

Datorințele și activitatea notarilor comunali sunt cunoscute. Acești funcționari lucrează ziua și noaptea pentru interesele populației și pentru prosperarea Statului Român.

În partea mare, — în Ardeal și Banat aproape toți — posed calificarea, de bacalaureat, școală specială și diploma de notar — unii sunt și licențiați în drept.

Cu ocaziunea compunerii proiectului a legii generale pentru armonizarea salarelor bugetare, nici de asta dată nu s'a ținut seamă de calificarea, vrednicia și responsabilitatea atât morală cât și materială a notarilor, și contrar dispozițiilor articolelor din legi existente și al art. 23 din menționata lege, cum reiese din tabloul 16 anexa VI. i-au încadrat ca și pe alți funcționari fără pregătire, sau cu o pregătire mult mai inferioară decât a notarilor, de exemplu: factorii poștali, agenții agricoli, agenții de urmărire etc.

În baza hotărârii adunării generale a Uniunii Generale a Notarilor, cum și în baza hotărârii Consiliului de administrație al Uniunii ce s'a adus în ședința ținută în ziua de 30 Oct. 1927 în orașul Cluj, — cu revenire la memoriul deja înaintat — avem onoare, Domnule Ministru, a depune din nou

memoriul

nostru, în ce privește încadrarea de salarizare a corporațiunii notarilor.

Ocupându-ne cu legea generală a armonizării retribuțiilor bugetare, votată, însă încă neaplicată și cu instrucțiunile ministerului de finanțe în privința achitării noului spor acordat funcționarilor Statului, cu durere a trebuit să constatăm starea faptică, că dintre toți funcționarii Statului, singuri noi a trebuit să fim cei mai neglijăți în revindicarea drepturilor noastre juste, aducându-ni-se cele mai mari neîndreptățiri în ce privește încadrarea salarizării și plățirea sporului nou.

Nu ținem a desconsidera pe nici-o corporațiune încadrată în organismul Statului, deoarece îmbunătățirea adusă acestor straturi de muncitori, în urma legii în chestiune, asigurându-li-se interesele, — pe măsură pronunțată se va manifesta rezultatul acestei opere prin îmbunătățirea vieții administrative, așezându-se prin aceasta organismul Statului pe un teren solid și fructifer, prin delăturarea grijei zilei de mâine a muncitorului intelectual, — și pe cât am ști a ne însufleși în preamărirea acestei opere, pe atât ne vedem desiluzionați prin abandonarea aspirațiilor noastre juste.

Legea în chestiune, prin existența dată muncitorului intelectual, este expresiunea unei vieți sănătoase asigurându-se o muncă cinstită.

Este expresiunea drumului ce duce spre o viață normală.

Este expresiunea asigurării demnității corpurilor funcționărești, promovarea voinței de muncă pentru prosperarea intereselor țării noastre.

Legea în chestiune este cea mai frumoasă operă a muncii unei corporațiuni legiuitoare.

Și acest memoriu, ce cu atâta încredere și speranță avem onoare a-l depune D-niilor-Voastră, vă rugăm respectuos să binevoiți a aprecia drepturile noastre juste, în consecință a ne reabilita în aceste drepturi asigurate în urma prevederilor legilor menționate mai jos, invocate pentru sprijinirea cererii noastre.

Art. 23 al. 2 a legii din chestiune spune: „Funcționarii cari au titlul de bacalaureat sau echivalentul său pot înainta până la tipul de retribuțiune 15 inclusiv.“

Art. 369. al legii pentru unificarea administrativă prevede cvalificația notarilor, ca licențiați în drept și științe de Stat, ca absolvenții școalelor de notari din Făgăraș, Lugoj și Arad, și ca absolvenții școalelor de notari din vechiul regat.

Art. 371 al menționatei legii prevede înaintarea notarilor cu titlurile sulate mai sus până la gradul de șef de biurou inclusiv, cu excepția absolvenților școalelor de notari din vechiul regat, cari vor avea două grade inferioare notarilor categoriei prime.

În urma argumentelor depuse, reese în mod incontestabil drepturile noastre juste de a fi fost încadrați până la tip. 15 și nu 12 de salarizare, cum prevede aceasta lege.

Și cum legea în chestiune a avut de scop a urma două principii, — unul, acel al respectării drepturilor câștigate, al doilea de a îmbunătăți soarta corporațiunilor muncitorilor intelectuali, *nici decât nu putem înțelege de ce față de corporațiunea notarilor nu s'au respectat și adoptat aceste principii.*

În baza prevederilor menționatei legi vă rugăm mult Domnule Ministru a ne așeza în drepturile noastre juste, în felul, că notarilor cu bacalaureat să li se asigure salarizarea tip. 6—15, iar notarilor cu studii gimnaziale complete, salarizate tip. 2—12, notarilor cu diploma de notar din vechiul regat, Bucovina și Basarabia, salarizarea tip. 2—10.

Neîndreptățile aduse cu încadrarea noastră se evidențiază în mod clar, iar pentru aducerea la relief în mod și mai învederat a acestei stări factice, dați-ne voe D-le Ministru, ca aceasta chestiune s'o ilustrăm cu unele cazuri comparative :

- a) Factorilor poștali li-se asigură salarizarea tip. 1—8.
- b) Impiegaților p.t.t. tip. 3—16.
- c) Corporațiunei agronomilor cu școli inferioare tip 2—7.
- d) Corporațiunei agronomilor cu școli medii tip 5—15.
- e) Corpul tehnic cadastral — cu bacalaureat — și școală specială tip 7—19 și alte nenumărate cazuri la diferite corporațiuni.

În general se respectă față de toate corporațiunile funcționărești dispozițiunile legii menționate cu excepția corporațiunei noastre și a secretarilor de plasă.

Aci zace, Domnule Ministru, neîndreptățirea adusă corporațiunei noastre, unde pregătirea noastră academică se asimilează pregătirii factorilor poștali, pregătirii agronomilor cu școli inferioare, așezându-ne și încadrându-ne în acelaș tip de salarizare a funcționarilor cu pregătiri absolut inferioare față de ale noastre, și prin aceasta așezându-ne în acelaș grad ierarhic.

Chemarea noastră și ramul nostru de activitate în baza Legei U. A., credem a fi cu mult mai superioară ca a factorilor poștali etc., deoarece oricât înțelegem a aprecia ramul de activitate a ori-cărei categorii funcționărești, nu putem calafica munca noastră de o asemenea importanță și valoare cu munca acelor salariați, a căror pregătire este cea mai minimală.

Și cum și D-nea-Voastră Domnule Ministru sunteți pe deplin încredințat, că dela activitatea noastră depinde în cea mai mare parte îmbunătățirea vieții administrative și financiare și prin aceasta a vieții de Stat, — astfel fiind corporațiunea noastră constituind un factor absolut important în organismul Statului, — s'a reclamat și se reclamă acestei corporațiuni o pregătire superioară, ca astfel să poată face față la tot atâtea datorinți, ce solicită o muncă grea și serioasă.

Și dacă aceasta este așa, am fost în fermă credință, că legea din chestiune va deschide porțile revărsării îmbunătățirilor și asupra corporațiunei noastre, nu cum s'a întâmplat, asimilând importanța, munca și autoritatea noastră, acelei factorului poștal și a multor alți funcționari cu pregătire de școală primară.

Prin legea generală pentru armonizarea retribuțiunilor bugetare ne-am bucurat că prin intervenția Uniunii s-a recunoscut munca și calificația noastră, prin care lege puteam ajunge prin muncă continuă tipul de salarizare 12 (egal cu șef de serviciu), așa astfel puteam ajunge un salariu de 8400 Lei. Însă bucuria noastră a fost prea curândă și speranța noastră nu s-a împlinit, am ajuns acolo unde am fost până acuma, adică cei mai rău salariați. Dl. Ministru de Interne prin ordinul No. 16180/1927 din 1 Sept. a. c. a trimis un tablou tuturor Prefecturilor, din care reiese că notarii rurali nu primesc nici un spor, ci rămân cu salariul acela, care l-au avut până acuma (adecă 450—1050 Lei și accesorii).

Un notar cu 30 ani de serviciu în prezent primește cu toate accesoriile un salariu lunar de 4550 Lei, până când de exemplu un învățător rural cu aceiași vechime primește chiar dublu. Dela un învățător se cere numai o calificare cu 4 clase secundare și 4 ani de preparandie și dela notarul 8 clase liceale, 1—2 ani de praxă și școala superioară de administrație. Un învățător muncește anual circa 200 zile cu câte 5—6 ore zilnic, până când notarul care este motorul administrației rurale, i-și strică sănătatea sa într'un birou micuț 365 zile anual cu cel puțin 8—10 ore zilnice. Învățătorul primește ca dotare învățătorescă și câteva jugăre de pământ cultivabil, cu o arândă băgatelă, până când notarul nimic. Noi cu aceasta nu vrem să spunem că învățătorul e bine plătit și primește prea mult, ci cu aceasta comparație dorim să arătăm superiorilor noștri situația noastră nenorocită față de alți salariați rurali.

Prin art. 371 din L. U. Adm. notarul poate fi înaintat până la gradul de șef de birou și conform cu acesta un notar cu 30 ani de serviciu trebuia să aibă un salariu lunar de 6699 Lei. După legea Armonizării cu tipul de salarizare 12 puteam primi un salariu lunar de 8400 Lei.

Notarul care are în prezent 30 ani de serviciu, în anul 1916 în luna Aprilie, adică cu 19 ani de serviciu a avut 273 Kor. 32 fil. socotind aceasta cu 40 de ori, e echivalent cu 10.902 Lei 80 bani, adică acuma cu 11 ani de serviciu mai mult ca atunci, primește cu 6350 Lei mai puțin, cu toate că notarul nici atunci n-a fost bine salariat.

Și ce vedem? Vedem, că legea pentru armonizarea retribuțiunilor bugetare nefiind pusă în aplicare, s'a dat un spor funcționarilor, calculat în conformitate cu instrucțiunile Ministerului de Finanțe.

Noi, notarii comunali, nu am beneficiat nici de acest spor, am rămas cu salariul vechiu de 2000—3000 lei lunar, ca un simplu scriitor, care nu muncește atât și cu o răspundere, ca noi.

Nu beneficiem de sporul nou, pentru că nu suntem încadrați nici până azi, deși suntem funcționarii Statului. Salariul nostru de azi corespunde salariului unui impiegat (diurnist) și nu unui funcționar superior, cvalificat în regulă, în calitate de agentul puterii centrale.

Din cele amintite eșim la concluzia aceea, că dacă nu vom fi sprijiniți și ajutați, nu vom fi în stare să asigurăm existența noastră și a familiei noastre.

Vă rugăm, Domnule Ministru, binevoiiți a reveni asupra ordinului Dvoastră relativ la

calcularea sporului nou, asemnat deja funcționarilor, binevoii a ne încadra și pe noi după cuviință și a ordona să ni-se plătească salariul și toate sporurile cuvenite după salariul de bază deja stabilit de Ministerul de Interne conform ordinului No. 908—1928 apărut în Monitorul Oficial No. 29—1928.

Noi cerem: 1. Echivalarea funcțiunii de notar comunal cu funcțiunea de șef de serviciu și încadrarea în tipul corespundător acestei funcțiuni.

2. A funcțiunii de secretar de notar cu aceia de șef de birou și încadrarea în tipul corespundător acestei funcțiuni.

Cererea noastră o întemeiăm și pe dispozițiunile art. 70, 76, 119 și 122 din regulamentul legii pentru statutul funcționarilor publici, mai departe pe art. 361 și 368 din legea pentru unificarea administrativă, și pe faptul, că notarii sunt întradevăr șefi de serviciu, având în sarcina lor pe lângă îndeplinirea agendelor administrațiunii de Stat și conducerea de fapt a administrațiunii locale din comunele rurale.

Notarii pe lângă aceste atribuțiuni și în urma pregătirii lor profesionale sunt îndreptățiți la echivalarea funcțiunii lor cu aceia de șef de serviciu, deoarece pe lângă absolvirea liceului (balcalaureat) posed diploma de notar în urma unui an de practică administrativă în comunele rurale și a unui curs administrativ de un an care e egal cu titlu academic.

Observăm că art 361 și 368 din legea pentru unificarea administrativă pretinde dela pretor aceeași pregătire de școala administrativă ca și dela notar și aceasta pregătire școlară o socotește egală cu un titlu academic (universitate) din care motiv cererea noastră o socotim pe deplin justificată.

Rugându-vă din nou, Domnule Ministru, cu profund respect de soluționarea cererii noastre, Vă rugăm să binevoiți a primi expresiunea sincerilor noastre considerațiuni de stimă. Lugoj, la 15 Septembrie 1928.

Președintele Uniunii Notarilor :

Alexandru Buha.

II.

Memoriul Uniunii pentru modificarea, respective întregirea unor dispozițiuni ale legii pentru unificarea administrativă.

Uniunea Generală a Notarilor Comunali din România.

No. 277—1928.

Domnule Ministru!

Experiența făcută în timp de 3 ani dela aplicarea legii pentru unificarea administrativă ne arată că unele dispozițiuni din aceasta lege sunt inaplicabile, iar altele necesită modificări esențiale, reclamate în mod imperios în interesul administrației comunale.

Uniunea Generală a Notarilor Comunali din România este de parere, că e necesar să-și spună cuvântul său în aceasta materie, cu atât mai vârtos, cu cât mulți membrii de ai ei cu o experiență de 10—30 ani de serviciu pe terenul administrației, pot să contribuie la luminarea unor chestii sulate, dar nedesluite în lege.

Uniunea Generală a Notarilor Comunali și Cercuali din România crede că este bine să se dea mai multă atențiune comunelor urbane adică orașelor și

aceasta modificând legea, prin o lege separată intitulată „legea pentru organizarea comunelor urbane“.

Tot la fel să se separizeze administrația județană de către administrația comunelor rurale prin o lege separată intitulată „legea pentru administrația județană“ rămânând administrația comunală separatizată de administrația orașelor și județelor, prin o lege intitulată „legea pentru administrația comunelor rurale“.

Uniunea Generală a Notarilor Comunali constată, că este necondiționat necesar să se desvoalte și clarifice atât în legea comunelor urbane, cât și în legea comunelor rurale.

a) Chestiunea aparțiinerii comunale: aceasta pentru ca mutarea cetățeanului dintr-o comună în alta și fie-

care cetățean trebuie să aparțină vre-unei comune, este foarte puțin normată prin dispozițiunea legii art. 7. Aceasta chestiune însă merită atențiunea nu numai din punct de vedere al bunurilor comunale, ci și din cel al siguranței Statului și al controlului cetățenilor. Atât partea referitoare la ocrotirea socială (controlul vagabonzilor, cerșetorilor și săracilor) cât și controlul certărilor cu legea și poliția numai atunci este cu putință, când fiecare cetățean este luat în evidența comunei de care aparține și când în baza fișei i-se poate totdeauna ceti trecutul și prezentul.

b) Chestiunea funcționarilor, atât ca numire, cât și ca serviciu, procedura disciplinară, stabilitate și pensionarea.

c) Chestiunea organizării serviciilor și cvalificarea funcționarilor.

d) Chestiunea stării civile.

e) Chestiunea atribuțiunilor primarului și a notarului în comunele rurale.

f) Chestiunea contravențiilor (art. 68, 272 și 943 din lege) în comunele urbane și rurale.

g) Chestiunea drepturilor a pretorului și a notarului în comunele rurale.

h) Chestiunea finanțelor comunale.

Uniunea Generală a Notarilor Comunali și Cercuali din România crede, că ar fi mai bine, dacă notarul comunal s'ar pune iarăși unde a fost, adică în fruntea administrației comunale, ca conducătorul administrației luând în mâna apoi administrația comunală cu primarul împreună plătit fiind de Stat, cum a fost în trecut, având comunele rurale la administrația comunală un funcționar calificat cu pregătire corespunzătoare în persoana notarului.

Notarul să fie capul administrației comunale având primarul ca omul comunei, ca omul populației, a-i da concursul său în ce privește cunoștințele locale, administrația externă și averea statului. Aceasta să fie așa chiar fiind notarul reprezentantul puterii centrale. Nu numai a noastră părere e aceasta, ci chiar a tuturor, pentru că dacă poate fi prefectul ca reprezentantul Guvernului și a puterii centrale, capul administrației județene, și dacă prefectul în aceasta calitate poate să aibe controlul și supravegherea tuturor serviciilor județene și comunale, credem și împreună cu noi întreaga populația rurală, că și notarul poate fi capul administrației comunale.

Aceasta se cere pentru că: 1. Din evoluția instituției notariatului comunal, guvernării nostri ar fi putut și pot și azi trage concluziunea, că comunele noastre numai atunci vor putea ajunge la o înflorire și bună stare, dacă vor fi conduse de oameni bine pregătiți și cu trup, cu suflet devotați carierei, căreia s-au dedicat.

Aceasta se cere pentru că: 2. Cine ar avea mai mult interes, ca lucrurile în comuna rurală să meargă bine, dacă nu notarul, care ca și funcționar de carieră știe foarte bine, că înaintarea și regresul comunei sale i-se va nota în favorul sau în detrimentul său.

Aceasta se cere pentru că: 3. Ori cum se prezintă situația, notarul și-a făcut întotdeauna cu vârf și mai indelat datoria și și-o face și în viitor cu aceeași abnegație luptând din răspuțeri pentru o soartă mai bună atât pe seama comunelor rurale, de care trebuie să se știe, că notarul, care și-a cheltuit cei mai frumoși ani din viață pentru ajungerea unui scop, este puternic legat, cât și pe seama corporațiunii notariale, care este cu adevărat demnă de o soartă mai bună, — decât alți mulți funcționari.

Legea administrativă în chestiune pentru comunele rurale este inaplicabilă și ar fi rămas dela începutul începutului literă moartă, fără concursul și fără munca serioasă a corporațiunii notarilor.

Este inaplicabilă, pentru că nu s'a ținut seamă de situația și împrejurările vieții comunelor rurale, — încadrându-le în aceeași categorie cu comunele urbane, în consecință dând și investind cu aceleași drepturi și atribuțiuni pe primarul orașului, ca pe primarul comunei rurale.

Aci zace greșala de care nu s'a știut feri legiutorul, când în alcătuirea acestei opere a neglijat, să zicem a omis a aranja separat viața comunelor urbane de cea a comunelor rurale, care nu este una și aceeași

Aceasta greșală a produs impedimente puternice în punerea în aplicare a legii, stânjenește bunul mers al administrației comunale rurale, lăsând după sine un ogor în pustietate.

Istoria lumei ne face a cunoaște, că bătăliile nu atât prin espresiunea forțelor fizice s'au câștigat și s'au dus la izbândă, ci în celea mai multe cazuri prin puterea spirituală a comandantului oștiresi.

Astfel fiind, ca să poți fi folositor unității a cărei conducere o posezi, trebuie să fii inzestrat de calități superioare prin puterea științei și a intelectualității, — căci la din contra, aceea unitate e destinată pieririi, ne având putere de trai din cauza conducătorului ei incapabil pentru conducere.

La fel se prezintă și va fi și cu viața comunală rurală, dându-se puterea conducerii primarilor, aproape fără excepțiune improprii pentru conducere, care împrejurare va conturba, în consecință va stânjeni bunul mers al administrației comunale, ceace va naște o nemulțumire generală.

După administrație de aproape trei ani; stăm în fața faptelor implinite, noua lege administrativă nu se aplică în nici una din comunele rurale ale Țării, conducerea și administrația și azi e în mâna notarilor, din motivul, că primarii nu sunt în stare de a se achita de datorințele și drepturile lor.

Ponderositatea funcțiunii noastre, a notarilor în viața comunelor rurale nu poate fi contestată de către nimeni, căci dela activitatea noastră rodnică depinde binele și fericirea populației rurale, în consecință binele obșteșc.

Pe măsura ce va ști aprecia Statul importanța funcțiunii notarilor, așezându-i în drepturile lor juste, va ajunge la o îmbunătățire și o înflorire pe câmpul de activitate administrativ, pe aceasta măsură zic va găsi Statul o pleiadă puternică în corporațiunea notarilor, cari prin munca lor onestă și asiduă vor străbate și celea mai mari și grele piedici pentru a ajunge la drumul ce duce spre bine, intocmai cum străbat razele calde norii, cari ne dau viață și existență.

De altcum cu plăcere constatăm intențiunile legiuitorului depuse în art. 369 a legii pt. unificarea administrativă, cari pentru noi prezintă o deplină garanție importanței ce tinde a se da corporațiunii notarilor, dorind și solicitând realizarea acelora, cât mai curând, căci una trebuie să se știe, că până ce notarii vor fi lipsiți de drepturile lor juste, până atunci nici treburile comunale și nici cerințele Statului formulate în autoritatea funcțiunii notarilor, nu vor prospera, acelea încontinuu vor fi stânjenite de pretențiunile exagerate ale unor oameni improprii pe situația lor.

În vederea celor expuse mai sus, cererea noastră în ce privește modificarea legii pentru unificarea administrativă se rezumă în celea ce urmează:

I. În comunele rurale conducerea administrației comunale să se facă de către notar și primar, cu drepturi și datorii egale, în consecință, toate atribuțiunile și drepturile ce privesc persoana primarului în legea administrativă să se atribue în aceeași măsură și notarului.

Aceasta pe motivul, că toată administrația comună se face de către notar, deoarece primarul cu știința scrisului și a cetitului, pe care zicem că o are, nu este în stare să susceapă și să între în posesiunea principiilor dominante în legea administrativă, care lege de-notă viața noastră într'o cultură superioară.

Astfel fiind, ca legea administrativă pentru comunele rurale să poată avea putere de trai, conducerea se reclamă a fi dată unei forțe capace pentru producție, cunoscut fiind că întunecimea nu este mijloc producător de bine.

Primarul dela sate nu este un funcționar de carieră, ocupațiunea lui este economia, în consecință nu i-se poate da atribuțiuni și drepturi egale cu ale primarilor dela comunele urbane, oameni cu o cultură și știință superioară.

II. În comunele rurale, notarul să fie membru de drept al consiliului, aceasta pe motivul, că dacă acest drept s'a conferit preotului, medicului de circumscripție, medicului veterinar, învățătorului, agronomului, cari sunt

cu mult mai streini de viața administrativă, de ce să nu se acorde acest drept și notarului, care trăește și lucrează în viața administrativă comunală.

III. Instituțiunea oficiului stării civile în comunele rurale să se atribue în întregime competenței notarului, în consecință el să fie ofițer al stării civile, singurul capace a satisface și conduce aceasta instituțiune atât de importantă în viața unui Stat.

Prin aceasta modificare a legii s'ar sana neindreptățirile aduse notarilor, iar instituțiunea s'ar bucura de o demnitate cuvenită importanței ei.

Notarul este funcționar de Stat în poziție socială, științe, pregătiri profesionale cu mult superioare primarului dela sate și atunci, credem de justă aceasta cerere, ca să fim scoși din starea penibilă așezați de legiuitor, ne mai primind delegațiuni pentru indeplinirea acestei funcțiuni, prin care fapt suntem puși în inferioritate față de primari și aceasta nu se poate, precum nu se poate că întunericul se predomineze lumina.

IV. În fiecare notariat să se sistemizeze câte un post de subnotar, care în absența notarului să fie în drept a gira toate agendele lui, pe lângă responsabilitate proprie.

Activitatea lui principală ar consta în rezolvirea lucrărilor de dare și a încasării acelora, lucrând și operând sub directa supraveghere a notarului. Asemenea ar fi obligat să rezolve toate acelea chestiuni oficioase, pentru cari ar avea încredințarea notarului.

În felul acesta s'ar promova într'o măsură eficace bunul mers al administrației, în deosebi a vieții financiare, asigurându-se prin aceasta încasarea la timp a debitelor statului, în consecință o normalizare în visteria publică, în plus notarul degajându-se de unele lucrări, prin atribuirea acelora subnotarului, dispunând prin aceasta de mai mult timp, s'ar putea achita în măsură mai mare de rolul său de conducător, în consecință a se ocupa mai mult cu chestiuni sociale pentru progresare și îmbunătățire.

Sistemizarea postului de subnotar, ar aduce îmbunătățire chiar și Statului prin faptul, că în felul acesta s'ar putea lipsi de foarte mulți agenți de urmărire susținuți pela percepții, parte pentru serviciu de birou, parte pentru serviciu extern, pentru urmărirea dărilor.

V. Fiecare comună reședință de notariat să aibe câte un secretar comunal, care să fie subordonat notarului, însărcinat fiind a lucra conform dispozițiunilor primite dela Notar, în ce privește administrarea și rezolvirea hârtiilor oficioase.

Pentru comunele aparținătoare sediului de Notariat, acest post să se suprima, în consecință toate lucrările aferente acestei funcțiuni, să fie obligat a le prevedea secretarul comunei reședință de Notariat.

Din cele premerse rezultă, că toate agendele oficioase a comunelor aparținătoare unui notariat s'ar con-

centra într'un loc, adică în cancelaria comunei reședință de notariat sub conducerea și supravegherea notarului, în mod acumulativ cu hârtiile oficioase a notarului.

Astfel fiind se reclamă abrogarea dispozițiilor cuprinse în art. 95 și celea cuprinse în art. 367 al. 2. urmând, ca secretarului comunal, împărțirea de lucru să se facă de către Notar, în raport cu capacitatea lui de muncă, rămânând însă responsabil de cele isprăvite. Se solocită aceasta modificare pe motivul, că dânsul în urma pregătirilor inferioare ce le posedă, în mod independent nu este în stare să facă față datorințelor prevăzute în lege, astfel fiind, nu i-se poate acorda nici drept de independență, ca ne reprezentând deplină garanție pentru îndeplinirea funcțiunei în condițiuni bune.

Icoana unui birou este disciplina, care nu se poate susține decât prin subordinație, ceace în cadrul acestei legi nu s-a asigurat, deoarece, secretarul comunal, în ademenirea literilor legii, susținându-se ca cel mai priecput și cu minte funcționar al comunei, bine înțeles, aceasta după mentalitatea lui, — nici când nu va respecta îndrumările Notarului, conflictele vor fi zilnice, cari adversiuni vor servi ca unele impresiuni triste inaintea populației, observându-se desorientat în haosul produs de aceasta situație, în consecință aceasta nedisciplină va fi un factor puternic pentru zdruncinarea autorității Notarului, — reprezentantul puterii centrale, fapt, care va rezulta stânjenirea bunului mers al administrației comunale.

VI. Să se asigure înaintarea Notarilor conform Statutului funcționarilor publici. — Opreliștea de azi prin care se limitează dreptul de avansare, nu este justificată cu nimic și contrară drepturilor asigurate prin Statut.

Această măsură respective dispozițiune ar servi mult la stimularea ambițiunilor de muncă a Notarilor, în consecință la promovarea unui bun mers al vieții administrative, nizuindu-se fiecare a desvolta o activitate cât mai productivă.

Statul are de dorință a promova binele și fericirea Țării, aceasta se poate ajunge prin o administrație bună, ce indestulește lumea, astfel fiind Statul este dator, ca la fundamentul edificiului vieții administrative să întrebuișteze celea mai bune forțe, cari se promoveze din belșug bunățile rezultate din operele sale.

Pregătirea profesionala a Notarilor din Ardeal și Banat, este o pregătire superioară, — adăugându-se la aceasta praxa de 10 ani câștigată în viața administrativă, credem de a fi o deplină garanție pentru ocuparea postului de Pretor.

Munca istovitoare și grea, care nu cunoaște orele oficioase, pregătirea noastră profesională superioară, sacrificiile ce le aducem binelui obștesc în viața dela sate, sunt motivele noastre, pentru care cerem înaintarea noastră.

VII. În măsură eficace ar promova bunul mers al

administrației, dreptul de inamovibilitate a Notarilor, deoarece transferările la ordinea zilei, fără nici un motiv, descurajează și micșorează voința de lucru, conturbă pacea și liniștea familiară, cauzează spese zădarnice și insuportabile.

Și aceasta se motivează prin faptul, că Notarul de teama zilei de mâine, nevăzându-se sigur pe situația sa, este diminuat în puterea de muncă, în forța de producție, nu mai desvoltă acea ambiție și plăcere de lucru, de care era predominat cu ocaziunea începerei funcțiunei sale, în consecință nu mai lucrează cu acea tenacitate propusă, deoarece în opera sa nu se poate bucura de continuitate.

VIII. Existența și desvoltarea unei comune este condiționată de mijloacele materiale și sursele de venit de cari dispune. Venitele actuale admise de Legea maximului, sunt atât de infirme încât nu sunt suficiente să asigure nici satisfacerea nevoilor celor mai necesare, astfel, cu nu numai desvoltarea ci chiar existența comunelor este amenințată. Față de situația precară de azi, în trecut comunele din Transilvania și Banat avea un venit sigur în aruncul comunal, care a ridicat majoritatea comunelor urbane și rurale din aceste provincii la treaptă înaltă de desvoltare de azi.

Interesul bineprinceput a propășirii comunelor în general reclamă în mod imperios reînființarea acestui impozit comunal și introducerea lui în țara întreagă.

Acestea ar fi modificările ce le solicităm, și credem, că Consiliul Legislativ și autoritățile noastre superioare, cari au atribuțiunea de a îndrepta neajunsurile legilor puse în aplicare, ocupându-se cu aceasta chestiune, va găsi în deplin temeinice aceste motive invocate pentru modificarea legii, și nu ne va frustra de drepturile noastre juste, apreciindu-ne munca noastră depusă în ogorul vieții administrative, călăuzindu-se de principiul, că o administrație sănătoasă e chezașia fericirii unei țări, deoarece ea este factorul principal al întregului organism social, care e Statul.

Domnule Ministru !

Călăuzuți de principiile expuse mai sus, alăturat avem onoare a Vă inainta propunerile Uniunei Generale a Notarilor Comunali și Cercuali pentru modificarea respective întregirea unor dispozițiuni ale legii pentru unificarea administrativă, rugându-vă să binevoiți a le lua în considerare la o eventuală modificare a legii precum și la alcătuirea regulamentului general de administrație.

Lugoj la 2 Sept. 1928.

Cu distinsă stimă :

Alexandru Buha
președinte.

Proiectul este următorul:

PROIECT

Privitor la modificarea, respective întregirea legii pentru unificarea administrativă.

Textul care trebuie modificat:

Art. 3. al. 2. să urmeze un aliniat nou.

Comunele rurale asociate pentru a susține serviciile și personalul administrativ, vor forma cercuri notariale.

Art. 7 al 1.

Fiecare locuitor al țării, fărăosebire de sex și naționalitate, trebuie să aparțină unei comune și să participe la sarcinile ei.

Apartinența se obține prin :

a) naștere,

b) domicilierea și suportarea sarcinilor comunale în timp de 2 ani fără întrerupere.

Apartinența tatului trece de drept și asupra copiilor și aceasta o păstrează până când și-a câștigat dreptul de apartinență în altă localitate.

Copii nelegitimi urmează apartinența mamei lor.

Soția urmează apartinența soțului și și-o păstrează și ca văduvă. În caz de divorț femeia își recâștigă apartinența anterioară. Fiecare comună va conduce un registru despre toți locuitorii cari aparțin acelei comune.

Art. 11. al. 1, 2.

În comunele rurale conducerea administrației comunale se face de către primar și notar cu drepturi și îndatoriri egale.

În comunele rurale primarul cu notarul execută toate hotărârile consiliului și ale delegației permanente comunale și împreună supraveghează mersul administrației comunale.

Subprefectul este capul administrației județene.

Art. 19. la finea alin. 5. ca adaos.

Notarul comunal și cercual numai în comunele rurale.

Art. 20. la finea articolului, ca adaos.

Notarul este membrul de drept în toate consiliile comunelor cari aparțin notariatului său.

Art. 26.

Toți șefii diferitelor servicii comunale sunt membri de drept cu vot deliberativ în Consiliul comunal.

Art. 27. al. 3.

Până la intrarea în funcțiune a primarului, consiliul se prezidează în comunele rurale de delegatul prefectului.

Art. 30. al. 1.

În comunele rurale și notarul e din oficiu membru al delegației permanente.

Art. 31.

În comunele rurale alegerea primarului se va face împreună cu alegerea membrilor delegației permanente, de consiliul comunal, din sânul său.

Art. 36.

Convocările consiliului comunal se fac în comunele rurale de primar și notar.

Art. 46.

Pentru fiecare ședință se va încheia o dare de seamă de către primar și notar.

Art. 51. ultimul al.

Consiliile comunale pot corespunde cu toate autoritățile în chestiuni de interese locale în comunele rurale, prin primar și notar.

Art. 56. al. 1.

Primarul cu notarul ia parte etc.

Art. 57. al. 1, 2.

În comunele rurale conducerea administrației comunale este încredințată primarului și notarului. Ei administrează toate interesele comunei sau împreună cu delegația permanentă, sau cu consiliul comunal, după prevederile legii.

Art. 60. al. 2.

Primarul și notarul împreună cu delegația permanentă întocmesc ordinea de zi a chestiunilor ce urmează a fi aduse în debaterile consiliului comunal.

Art. 60. al. 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 17.

Primarul cu notarul (în comunele rurale).

Art. 60. al. 11, 12.

În comunele rurale ofițerul stării civile este notarul și în absența sa subnotarul, ca locțiitorul său.

Art. 62. al. 1.

În comunele rurale primarul cu notarul sunt în drept a da ordonanța cu privire la măsurile ce le sunt date în atribuțiunile lor, ale consiliului sau ale delegației permanente.

Art. 64.

În comunele rurale primarul cu notarul îndeplinesc orice atribuțiuni, care le sunt date de legi și regulamente și reprezintă comuna în toate ceremoniile oficiale.

Art. 66, 67, 68, 73.

Toate atribuțiunile ale primarului fixate în art. 66, 67, 68 și 73 a legii administrative în comunele rurale le execută primarul cu notarul împreună.

Art. 78. al. 1.

După cuvintele: primarul și membrii delegațiunii permanente . . . să se intercaleze cuvintele „afară de notar“ pot fi

Art. 94.

Agendele secretarului comunal se vor îndeplini în comunele rurale de notar.

Art. 97. al. 1.

Comunele rurale, cari nu dispun de mijloace se pot asocia pentru a plăti în comun personalul administrativ, agricol, tehnic, sanitar, veterinar etc.

Art. 98. al. 2.

Din prima categorie fac parte notarii comunali sau cercuali, directorii sau șefii diferitelor servicii, precum și șefii de birou, impiegații și asimilații acestora.

Art. 99. al. 5. §

În comunele rurale primarul cu notarul pot ori-când să ceară punerea în mișcare a acțiunii disciplinare pentru abaterile săvârșite de acești funcționari și Ministerelor respective sunt datoare a da curs neîntârziat cererii.

Art. 248.

În caz că cheltuielile ordonare bugetare nu vor putea fi acoperite din taxele comunale și cotizațiuni, consiliul comunal cu aprobarea delegațiunii permanente județene este în drept a înființa zecimi adiționale pe veniturile constatate în rolurile fiscului, cari se vor încasa exclusiv în favorul comunei.

Art. 270. al. 2.

Regulamentele astfel întocmite, după ce au fost votate de consiliu înainte de a fi puse în aplicare, se vor înainta prefectului, care cu avizul delegațiunii permanente județene, le va aproba.

Art. 318.

Alipirile și deslipirile de sate și comune precum și părțile teritoriale se fac cu aceleași formalități ca și acelea pentru constituirea unei comune, luându-se de asemenea avizul consiliilor comunale respective.

Art. 333. al. 1.

Capul administrației județene este subprefectul.

Art. 334.

Împreună cu delegația permanentă subprefectul numește, înaintează, revoacă și aplică pedepsele disciplinare funcționarilor județului, conform statutului, legii de față și legilor speciale.

Art. 353. al. 1.

Fiecare prefectură de județ va avea un subprefect, care se numește prin un decret regal, după propunerea Ministerului de Interne, pe baza recomandării făcute de prefect.

El este șeful administrației județene și primul funcționar al județului.

Art. 366.

Notarul este șeful administrației comunale și reprezentantul autorității centrale în comuna rurală.

În aceasta calitate este însărcinat cu:

Aplicarea legilor, regulamentelor de administrație publică, ordonanțelor, instrucțiunilor și ori-căror alte acte, pe cari legea le cere a fi date publicității, ca emanând dela puterea executivă.

Publicarea se va face prin afișe, strigări și prin cetirea în public.

Executarea dispozițiilor privitoare la culegerea datelor statistice. Executarea măsurilor de siguranță generală și poliției.

Îndeplinirea tuturor însărcinărilor ce sunt date prin legi și regulamente.

Notarul este șeful poliției administrative în comună.

El este ofițer al poliției judiciare. În caz de flagrant delict, pe lângă actele ce va dresa poate deține pe făptuitor, vestind pe pretor și parchetul respectiv. El poate deasemenea primi plângeri la contravenții, delictes și crime, a le cerceta și constata, servindu-se la aceasta de jandarmerie sau poliția comunală, cari sunt obligate a-i da concursul.

Notarul este ofițer al stării civile în comuna rurală. El poate să delege aceasta atribuțiune subnotarului.

În localitățile unde în urma numărului locuitorilor și greutatea serviciului necesitatea cere, se pot înființa și posturi de subnotar în urma raportului făcut de pretor și aprobat de subprefect și prefect în sarcina bugetului statului.

Subnotarii cari au aceleași titluri și îndeplinesc aceleași condițiuni ca notarii, pot să înlocuiască pe aceștia în lipsă în atribuțiunile lor, pe temeiul unei delegațiuni scrise, dată pe răspunderea personală a notarului.

În calitate de șef al administrației comunale notarul are:

a) controlul și supravegherea tuturor serviciilor comunale,

b) convoacă împreună cu primarul consiliul și delegațiunea comunală, referă cauzele, păstrează procesele verbale ale ședințelor și toate registrele comunei,

c) execută împreună cu primarul hotărârile consiliului și delegațiunei comunale,

d) ține listele electorale, registrele de naționalitate, conduce cadastralele de pământ, vite, etc., coalele și registrele cărților funduare, registrele pentru eliberarea biletelor de vite, precum și registrele de vânzarea lor, apoi primește, redactează și semnează corespondența comunei,

e) împreună cu primarul numește, revoacă, suspendează din serviciu și aplică pedepsele disciplinare funcționarilor comunali,

f) împreună cu primarul și delegațiunea permanentă comunală pregătește ordinea de zi a obiectelor cari trebuiesc discutate în consiliu și delegația permanentă comunală,

g) împreună cu primarul reprezintă comuna în justiție și în fața oricăror alte autorități, incheie și semnează actele și contractele de orice natură ale comunei, conform legilor și regulamentelor în vigoare, eliberează toate certificatele de notorietate publică și paupertate și indeplinește toate actele cari nu sunt rezervate în mod special consiliului sau delegațiunei comunale, privitoare la administrarea și apărarea intereselor comunei, dispune ordonanțarea plăților și semnează ordonanțele,

h) împreună cu primarul este în drept a da ordonanțe cu privire la măsurile date în competența sa, a primarului și delegațiunei permanente.

Notarul exercită atribuțiunile sale de poliție comunală și administrativă prin poliția comunală sau chiar și prin jandarmerie.

Notarul judecă împreună cu primarul contravențiunile campestrele și acțiunile bagatelare până la suma de 500 lei, având ca for apelatoric pretura la contravenții și judecătoria de ocol la cauzele bagatelare.

Notarul mai este obligat a dresa procesele verbale de constatarea cazurilor de moarte, a lua măsurile pentru asigurarea bunurilor succesoriale, proprietatea minorilor.

Împreună cu primarul și tutorul comunal inventarizează și evaluează succesiunile rămase pe urma celor decedați, verifică datoriile, pregătește cauzele succesoriale, înlesnește împărțeala benevolă între succesori și înaintează întreg dosarul judecătoriei de ocol.

Notarul dă sfaturile juridice ce i-se cer publicului din comuna sa.

În materie tutelață notarul ține în evidența pe toți minorii, interzișii și pușii sub curatelă din comună, veghează ca fiecare minor sau interzis să-și aibă reprezentantul său, făcând propuneri de tutor sau curator, controlează și supraveghează gestiunea tutorilor și curatorilor, în cazurile de lipsă propune destituirea tutorilor și curatorilor de reacredință sau neglijenți.

În comunele unde nu este judecătorie de ocol sau notar public, notarul este îndreptățit, în conformitate cu legea pentru autentificarea actelor, la cererea particularilor din comuna sa, să autentifice orice acte de notariat privitoare la bunuri situate în comună, sau la anumite relațiuni juridice extraprocesuale, sau con-

servări de drepturi, legalizează semnalurile locuitorilor din comună, pe ori-ce acte, liberează copii autentice de pe ori-ce acte ce i-se prezintă de părți, conservă documentele, titlurile și actele ce is-e predau spre pază, eliberând convenita dovadă de primire.

Notarul este îndatorat a da consultațiune gratuită tuturor locuitorilor cari recurg la sfatul său.

Art. 367.

Notarul este obligat a lua parte la ședințele consiliului și a delegațiunei permanente în calitate de referent, ia parte la vot și dă toate sfaturile și îndrumările necesare unei bune administrațiuni, neavând consiliul sau delegațiunea comunală dreptul de a ține ședință în absența lui. În lipsă singurul în drept a substitui pe notar în ședința este subnotarul, întrucât este delegat de dânsul.

Art. 368.

Notarul se numește de prefect la propunerea consiliului comunal respective consiliilor comunelor aparținătoare unui cerc notarial. Pentru ocuparea postului de notar devenit vacant se va publica concurs pe termen de 30 zile; după expirarea acestui termen comisia pentru propuneri de numiri și înaintare va propune cel puțin 3 candidați dintre recurenți consiliului comunal, iar consiliul comunal va alege dintre candidați cel puțin 2 și va înainta lista candidaților prefectului spre a numi unul dintre ei de notar, pentru comuna respectivă.

Pentru a fi numit notar, pe lângă celelalte condițiuni ce se cer funcționarilor publici, candidatul trebuie să fie diplomat al școlii de pregătire administrativă, adică școlii de notari.

Art. 370. ca adaos după alin. ultim.

Notarul nu se poate transfera sub nici un motiv, decât la cererea sa motivată, s'au în urma sentinței disciplinară, și numai la loc vacant.

În caz de vacanțe, posturile de notar sunt a se complini prin concurs deschis de subprefectul județului.

Art. 371.

Notarii deveniți stabili, dacă provin din școlile speciale de pregătire, dintre licențiații în drept, sau din absolvenții școlilor din Făgăraș, Lugoj și Arad, notarii actuali din Ardeal și Banat, precum și notarii din V. Regat, Bucovina și Basarabia, cu diploma de notar și cu o vehime de 5 ani în funcțiune, pot înainta pe loc până la gradul de șef de serviciu.

Notarii din V. Regat, cu o pregătire mai inferioară pot înainta pe loc până la gradul de șef de birou.

Art. 372.

Notarii cu titlu universitar sau diplomați ai școlilor de notar și ai școlilor de pregătire adm. vor

avea dreptul să redacteze acte fără caracter juridic în interesul particularilor, primind pentru aceasta o plată anume fixată.

Art. 386.

Pentru serviciile, ce notarii fac direct comunelor rurale, aceștia sunt îndreptățiți a folosi și pe viitor sesiunile notariale actuale și acelea ce se vor mai înființa, fiind comunele obligate a da în natură notarilor locuințele existente și lemnele necesare, conform cubajului locuinței, iar unde nu există sesiuni și locuințe nota-

riale, comunele sunt obligate a se îngriji de înființarea și edificarea lor. Până atunci vor da notarilor un echivalent potrivit împrejurărilor.

Art. 386. adaus după al. ultim

Notarii comunali vor primi dela comună afară de locuință, lemne de foc, sesiunea notarială unde este, și indemnizații de transport.

Alexandru Buha

Președintele Uniunii Gen. a Not.
din România.

Activitatea Reuniunilor Județene.

Reuniunea notarilor din județul Hunedoara a înaintat prefecturii jud. Hunedoara, memoriul pe cari îl publicăm și rugăm pe președintele Reuniunilor județene să se adreseze prefecturilor lor în asemenea memorii în scopul aranjării chestiei salarizării notarilor.

Domnule Prefect!

Prin diferitele decizii ale. Inaltei Curți de Casație, s'a stabilit în mod definitiv și indiscutabil, ceea ce corpul funcționarilor administrativi din Ardeal au reclamat de mult, că indemnizația specială dela data de 1 Dec. 1921, constituie o parte integrantă a salariului de bază, deci nu e un spor nici accesoriu de salar.

Notarii comunali, cari beneficiază de o indemnizație specială de 300 lei lunar, la fel sunt scurtați în drepturile lor de salarizare deja de 7 ani de zile, deci în baza acestor decizii explicative, ei sunt în drept a cere următoarele:

1. Pentru anii trecuți: din 1921 Decembrie 1—1927 Decembrie 31, să se calculeze fiecărui notar diferența de sporuri ce i-se cuvin prin majorarea salariului de bază de 450—500—550 . . . lei plus 300 lei indemnizație specială și să i-se plătească într'o sumă pe tot timpul servit.

2. Pentru anul curent: aceasta plată de diferență să se calculeze ca mai sus și să plătească în cursul anului curent prin deschidere de credite.

3. Pentru anii viitori: (1 Ianuarie 1929) să se facă calculațiile necesare încă la timp, pentru a se putea asigura prin bugetul general al Statului creditele necesare pentru acoperirea acestor diferențe.

4. Notăm, că pe anii 1921 Decembrie 1 până la 1925 Decembrie 31, aceasta diferență cade în sarcina județului, de unde eram pe timpul acela retribuiți, iar dela 1 Ianuarie 1926 începând, în sarcina Ministerului de Interne.

5. Ne permitem a vă atrage atențiunea și asupra faptului, că dintre notarii județului Hunedoara, prin faptul, că avansările, automate și scadente din oficiu în baza decretului No. 20 din 1920 prin acordarea trie-

naliilor de 50 lei lunar, nefăcându-se, foarte mulți am fost scurtați prin faptul, că aceste trienalii nu s'au adaugat la salariul de bază original, deci și aici se prezintă a fi două prescurtări și anume:

a) diferența de 50 lei lunar, provenită de trienaliile scadente,

b) diferența de sporuri după adaugarea la salariul de bază a trienaliilor scadente plus indemnizația specială.

6. Pentru regularea drepturilor la fondul de pensii și pentru ca pe 31 Decembrie 1928 fiecărui notar să i-se stabilească situația de drept — în conformitate cu circulara Casei Generale de Pensii No. 19882 din 8 Iunie 1923, dată tot în baza deciziei a Inaltei Curți de Casație cu No. 158 din 21 Februarie 1928 și care credem, că este deja în posesia Domniei-Voastre — cerem:

a) pentru trecut: 1 Dec. 1921—1 Dec. 1927 să binevoiți a calcula într'o sumă globală reținerile de 10% la fiecare notar, după diferența de trienalii plus indemnizația specială, care se vor detrage din competențele scadente și competente fiecăruia, conform celor din punctul 1.

b) pentru anul curent se vor detrage din diferența competentă conform celor din p. 2.

c) pentru viitor fiind deja indemnizația specială înglobată în salariul de bază, calcularea se va face în mod reglementar.

7. Diferența ce rezultă din aceasta calculație (adică competențele de primit din trienalii și diferența de sporuri și din plata reținerilor de 10%) să se ordonanțeze fiecărui notar, fie în baza unui stat de plată fie în baza unei chitanțe individuale.

8. Ne permitem să face aceste observațiuni și propuneri, Domnule Prefect, pentru cazul, când în aceasta privință nu ați fi primit alte instrucțiuni dela Minister — din motivul, că am constatat, că chestiunile de salarizare ale notarilor, până în prezent au fost tratate cu un anumit desinteres de organele superioare

cu toate, că după munca ce o depunem în serviciul multilateral ce-l prestăm în administrația Statului, am merita un tratament și un interes mai viu și echitabil.

Domnule Prefect, o facem aceasta din motivul, că nici cel mai bogat salar ce-l are un notar, ca funcționar public, nu ni-se regulează, încât ne este și rușine a spune în public, că reprezentantul puterii centrale la sate este retribuit în mod egal cu moașa comunală, sau cu oamenii de serviciu de pe la diferite instituții, dar la tot cazul, mai slab decât șoferii acestora.

Cu aceasta ocaziune, cu onoare vă rugăm, să binevoiți a supraveghia întocmirea acestor lucrări, pentru

a nu se mai da loc la greșeli, cari ating greu interesele vitale ale unui corp de funcționari merituoși și pentru care scop rugăm, — ca la întocmirea acestor lucrări să binevoiți a asculta și prezidiul nostru, pentru ca pe viitor — stabilindu-se acum situația de drept în mod precis — să nu mai obvină nici cea mai mică dificultate în chestiunea salarizării.

Primiți, Domnule Prefect, expresiunea celui mai profund respect ce vă păstrăm.

Prezidiul Renniunei Notarilor
din jud. Hunedoara.

PUBLICAȚIUNI

Concurs.

Pentru complectarea postului de secretar la notariatul cercual Bălăușeri, județul Târnava-mică publicăm concurs.

Retribuțiunile sunt cele prevăzute în bugetele comunelor, adică 4000 lei lunar și locuință.

Reflectanții să-și înainteze cererile scrise cu mâna proprie și prevăzute cu actele prescrise în statutul funcționarilor publici la oficiul notarial din Bălăușeri jud. Târnava-mică, până la data de 30 Noembrie 1928.

Pot concura numai aceia, cari sunt prevăzuți cu diploma de notar.

Postul se va ocupa imediat după numire.

Bălăușeri, la 4 Septembrie 1929.

NOTAR.

Secretar comunal cu 4 clase liceale și 3 ani praxă la notariat, posedând la perfecție limba oficială, germană și maghiară, de 19 ani, caut post la un notariat cercual sau comunal. Oferte rog pe adresa: Cornel Cămpureanu, Rusca-Montană, județul Severin.

Concurs.

În conformitate în art. 78 din Regulamentul statutului funcționarilor publici, se deschide concurs pentru complectarea postului de secretar notarial la notariatul cercual Cenade, județul Pârnavă-mică.

Reflectanții la acest post sunt invitați a-și înainta cererea scrisă cu mâna proprie pe adresa acestui notariat, dinpreună cu actele recerute art. 7 din Regulament până la data de 1 Octombrie 1928. — Cererile sosite mai târziu nu se vor lua în considerare.

Postul se poate ocupa numai decât, după numire Salarul lunar de 3000 Lei.

Cenade la 25 August 1928.

notar, G. Tutelea.

Concurs.

Primăria comunei Macea jud. Arad, în urma demisiei titularilor, publică concurs pentru îndeplinirea postului I. de impiegat (secretar) și postul III. agent.

Salarul este cel prevăzut în buget, iar pe anul curent pentru primul post 4280 lei lunar, și pentru următorul, 2800 lei.

Postulanții își vor înainta cererile prevăzute cu actele recerute de disp. art. 7 din legea asupra Statutului funcționarilor publici, cel mai târziu până la data de 20 Octombrie, primăriei comunale, iar postul se va ocupa la data de 1 Noembrie crt.

Se vor preferi românii de origină, iar pentru primul post, trebuie să fie căsătorit, serios și pe deplin vărsat în toate agendele notariale.

Macea, la 11 Septembrie 1928.

PRIMĂRIA.

Român, de 22 ani, necăsătorit, absolvent a IV cl. lic. cu L. R. satisfăcută, caut post la un notariat de secretar, îndeplinind toate condițiunile prevăzute în Statutul funcț. adm. posed o practică de 3 ani, cunoscând la perfecție agendele administrative.

Postul îl pot ocupa imediat.

Adresa: Popescu Aureliu, secretar cerc. Rusca-Montană.

Tânăr, cunoscând perfect limba română, germană, dactilografia, precum toate agendele notariale (cadastre) având praxă de 3 ani la 3 notariate mai mari din Banat și Transilvania, actualmente contabilul unei mari întreprinderi din București, serviciu care trebuie să-l părăsesc din cauza sănătății, caut post la un notariat mare.

Prefer unde este și mașină de scris.

Adresa: Hans Müller, Comuna Sântioană, p. u. Dumbraveni.